

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Asunto- ja kiinteistölautakunta, § 10, 23.01.2025

Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto, § 134, 18.12.2024

§ 10

Vähäjärven luonnonsuojelualueen muodostaminen

TRE:5537/11.01.03/2024

Asunto- ja kiinteistölautakunta, 23.01.2025, § 10

Valmistelija / lisätiedot:
Ekholm Virpi

Valmistelijan yhteystiedot

Metsätalouspäällikkö Anne Tuominen, puh. 050 517 7053, etunimi.j.sukunimi@tampere.fi ja ympäristösuunnittelija Eeva Punju, puh. 040 806 2184, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Salmi Pekka, Johtaja

Päätösehdotus

Vähäjärven alueelle haetaan liitteen 1 mukaiselle n. 8 ha:n rajatulle määräalalle liitteen 2 mukaisilla rauhoitusmääräyksillä Pirkanmaan ELY-keskukselta luonnonsuojelulain 47 §:n mukainen rauhoituspäätös.

Samalla esitetään ELY-keskukselle hyväksyttäväksi luonnonsuojelulain 57 §:n mukaisesti alueen hoito- ja käyttösuunnitelma, joka on liitteessä 3.

Perustelut

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö on valmistellut yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa Härmälän Vähäjärven alueen perustamista luonnonsuojelualueeksi. Alue on noin 8 hehtaarin laajuinen ja kokonaisuudessaan Tampereen kaupungin omistama määräala kiinteistöstä 837-301-9903-0, Härmälän puistot. Alueeseen sisältyy noin 1,5 hehtaarin vesialue, Vähäjärvi. Tampereen kaupunki hakee Pirkanmaan ELY-keskukselta alueen rauhoittamista luonnonsuojelulain 47 §:n mukaisesti yksityiseksi luonnonsuojelualueeksi liitteen 1 mukaisella rajauksella ja liitteen 2 mukaisilla rauhoitusmääräyksillä. Samalla haetaan hyväksyttäväksi alueen hoito- ja käyttösuunnitelma luonnonsuojelulain 57 § 3 momentin mukaisesti.

Tampereen kaupungin hallintosäännön 22 §:n kohdan 1 mukaan asunto- ja kiinteistölautakunnan tehtävänä on kaupungin maa- ja tilaomaisuuden kehittämisen hallinnasta vastaaminen. Hallintosäännön 23 §:n mukaan ympäristö- ja rakennusjaosto vastaa luonnonsuojeluun liittyvistä tehtävistä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Alueen rauhoittaminen on osoitettu Tampereen kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 10.12.2012. Luonnonsuojeluohjelman kohteiden rauhoittaminen on Tampereen LUMO-ohjelman yhtenä toimenpiteenä, ja on myös Tampereen strategian toteuttamista. Luonnonsuojelualueen muodostaminen on yksi valtuuston talousarviotavoitteista vuodelle 2024. Alue on sekä maakuntakaavassa että Tampereen kantakaupungin yleiskaavassa 2040 osoitettu luonnonsuojelualueeksi.

Esitettävään luonnonsuojelualueeseen sisältyy rehevä, runsasruohoinen Vähjäjärvi, jonka vesipinta-ala on noin 1,5 hehtaaria. Vesialuetta ympäröi vaihtelevan levyinen saraluhtavyöhyke, joka vaihettuu rantapensaikon kautta lehtipuuvaltaisiksi, paikoin hyvinkin luhtaisiksi, lähteisiksi ja kosteiksi rantametsiksi. Rantametsien puusto on pääasiassa hieskoivua ja harmaaleppää. Lammella on ollut aikaisemmin runsas vesilinnusto, mm. iso naurulokkiyhdyksunta ja mustakurkku-uikku, mutta nykyisin pesimälajisto on vähentynyt ja koostuu lähinnä sinisorsa-, telkkä- ja tavipareista. Myös erittäin uhanalaiseksi taantunut punasotka on toisinaan pesinyt järvellä. Laulujoutsen ilmestyi järven pesimälinnustoon v. 2016. Rantaruovikossa ja pensaikossa pesii mm. vaarantuneiksi luokiteltuja pajusirkkuja. Rantavyöhykkeen metsissä laulaa vuosittain useita satakieliä, kultarintoja ja mustapääkerttuja, ja rantametsässä tavataan säännöllisesti pikkutikkoja. Lammessa on oleskellut useana vuonna myös vaarantuneeksi luokiteltu harvinainen liejukana. Muuttoaikoina järvellä on tavattu mm. harmaahaikaroita. Lammessa asustaa runsaana myös direktiivilaji viitasammakko. Järvessä on runsas vesikasvillisuus, joka koostuu tavanomaisista rehevien järvien kelluslehtisistä lajeista, enimmäkseen ulpukasta. Rannoilla on tavattu muutamia Pirkanmaalla vähälukuisia kasvilajeja, kuten korpiorvokki, nevimarre, korpialvejuuri, liereäsara ja keltaängelmä. Alueen ympärillä, luonnonsuojelualueen rajauksen ulkopuolella, kiertää kevyen liikenteen väylä. Itäpäässä luonnonsuojelualueen rantametsän halki kulkee sorapolku, jolta on rakennettu helppokulkuinen maisemalaituri veden äärelle linnuston ja luonnon tarkkailuun.

Hoidon tavoitteena on lisätä alueen heikentyntä linnustoarvoa. Järvellä parannetaan linnuston olosuhteita mm. vieraspetojen poistolla ja ylläpitämällä vesialueelle rakennettuja kelluvia pesälauttoja. Vierasperäisiä kasvilajeja poistetaan ja rantapensaikkoa pyritään poistamaan avoimuuden lisäämiseksi ja ylläpitämiseksi.

Rajauksessa ja rauhoitusmääräyksissä on huomioitu alueella sijaitsevien ja siihen rajoittuvien johtojen, rakenteiden ja reittien käyttö sekä kunnossapito. Rauhoitusmääräykset, rajausta ja hoito- ja käyttösuunnitelma on valmisteltu yhteistyössä Tampereen kaupungin kiinteistötoimen, hulevedet ja viheralueet -yksikön sekä asemakaavoituksen kanssa. Alueella kulkevan viemärin osalta Tampereen Vesi Oy on hyväksynyt suunnitelmat. Rajauksesta, rauhoitusmääräyksistä ja hoito- ja käyttösuunnitelmasta on myös

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

neuvoteltu Pirkanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluviranomaisten kanssa.

Tiedoksi

Kati Skippari, Mikko Nurminen, Timo Koski, Salla Leppänen, Elina Karppinen, Raija Mikkola, Virpi Ekholm, Anne J. Tuominen

Liitteet

1 Liite Akila 23.1.2025, 1. Vähäjärven luonnonsuojelualue rajausehdotus
2 Liite Akila 23.1.2025, 2. Vähäjärven luonnonsuojelualue rauhoitusmääräykset
3 Liite Akila 23.1.2025, 3. Vähäjärven ls-alue hoito- ja käyttösuunnitelma

Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto, 18.12.2024, § 134

Valmistelijat / lisätiedot:
Sassi Sari

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Sassi Sari, Ympäristötarkastaja

Päätösehdotus oli

Esitetään asunto- ja kiinteistölautakunnan päätettäväksi:

Vähäjärven alueelle haetaan liitteen 1 mukaiselle n. 8 ha:n rajatulle määräalalle liitteen 2 mukaisilla rauhoitusmääräyksillä Pirkanmaan ELY-keskukselta luonnonsuojelulain 47 §:n mukainen rauhoituspäätös.

Samalla esitetään ELY-keskukselle hyväksyttäväksi luonnonsuojelulain 57 §:n mukaisesti alueen hoito- ja käyttösuunnitelma, joka on liitteessä 3.

Perustelut

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö on valmistellut yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa Härmälän Vähäjärven alueen perustamista luonnonsuojelualueeksi. Alue on noin 8 hehtaarin laajuinen ja kokonaisuudessaan Tampereen kaupungin omistama määräala kiinteistöstä 837-301-9903-0, Härmälän puistot. Alueeseen sisältyy noin 1,5 hehtaarin vesialue, Vähäjärvi. Tampereen kaupunki hakee Pirkanmaan ELY-keskukselta alueen rauhoittamista luonnonsuojelulain 47 §:n mukaisesti yksityiseksi luonnonsuojelualueeksi liitteen 1 mukaisella rajauksella ja liitteen 2 mukaisilla rauhoitusmääräyksillä. Samalla haetaan hyväksyttäväksi alueen hoito- ja käyttösuunnitelma luonnonsuojelulain 57 § 3 momentin mukaisesti.

Tampereen kaupungin hallintosäännön 22 §:n kohdan 1 mukaan asunto- ja kiinteistölautakunnan tehtävänä on kaupungin maa- ja tilaomaisuuden kehittämisen hallinnasta vastaaminen. Hallintosäännön 23 §:n mukaan ympäristö- ja rakennusjaosto vastaa luonnonsuojeluun liittyvistä tehtävistä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Alueen rauhoittaminen on osoitettu Tampereen kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 10.12.2012. Luonnonsuojeluohjelman kohteiden rauhoittaminen on Tampereen LUMO-ohjelman yhtenä toimenpiteenä, ja on myös Tampereen strategian toteuttamista. Luonnonsuojelualueen muodostaminen on yksi valtuuston talousarviotavoitteista vuodelle 2024. Alue on sekä maakuntakaavassa että Tampereen kantakaupungin yleiskaavassa 2040 osoitettu luonnonsuojelualueeksi.

Esitettävään luonnonsuojelualueeseen sisältyy rehevä, runsasruohoinen Vähjärvi, jonka vesipinta-ala on noin 1,5 hehtaaria. Vesialuetta ympäröi vaihtelevan levyinen saraluhtavyöhyke, joka vaihettuu rantapensaikon kautta lehtipuuvaltaisiksi, paikoin hyvinkin luhtaisiksi, lähteisiksi ja kosteiksi rantametsiksi. Rantametsien puusto on pääasiassa hieskoivua ja harmaaleppää. Lammella on ollut aikaisemmin runsas vesilinnusto, mm. iso naurulokkiyhdyksunta ja mustakurkku-uikku, mutta nykyisin pesimälajisto on vähentynyt ja koostuu lähinnä sinisorsa-, telkkä- ja tavipareista. Myös erittäin uhanalaiseksi taantunut punasotka on toisinaan pesinyt järvellä. Laulujoutsen ilmestyi järven pesimälinnustoon v. 2016. Rantaruovikossa ja pensaikossa pesii mm. vaarantuneiksi luokiteltuja pajusirkkuja. Rantavyöhykkeen metsissä laulaa vuosittain useita satakieliä, kultarintoja ja mustapääkerttuja, ja rantametsässä tavataan säännöllisesti pikkutikkoja. Lammessa on oleskellut useana vuonna myös vaarantuneeksi luokiteltu harvinainen liejukana. Muuttoaikoina järvellä on tavattu mm. harmaahaikaroita. Lammessa asustaa runsaana myös direktiivilaji viitasammakko. Järvessä on runsas vesikasvillisuus, joka koostuu tavanomaisista rehevien järvien kelluslehtisistä lajeista, enimmäkseen ulpukasta. Rannoilla on tavattu muutamia Pirkanmaalla vähälukuisia kasvilajeja, kuten korpiorvokki, nevimarre, korpialvejuuri, liereäsara ja keltaängelmä. Alueen ympärillä, luonnonsuojelualueen rajauksen ulkopuolella kiertää kevyen liikenteen väylä. Itäpäässä luonnonsuojelualueen rantametsän halki kulkee sorapolku, jolta on rakennettu helppokulkuinen maisemalaituri veden äärelle linnuston ja luonnon tarkkailuun.

Hoidon tavoitteena on lisätä alueen heikentynyttä linnustoarvoa. Järvellä parannetaan linnuston olosuhteita mm. vieraspetojen poistolla ja ylläpitämällä vesialueelle rakennettuja kelluvia pesälauttoja. Vierasperäisiä kasvilajeja poistetaan ja rantapensaikkaa pyritään poistamaan avoimuuden lisäämiseksi ja ylläpitämiseksi.

Rajauksessa ja rauhoitusmääräyksissä on huomioitu alueella sijaitsevien ja siihen rajoittuvien johtojen, rakenteiden ja reittien käyttö sekä kunnossapito. Rauhoitusmääräykset, rajausta sekä hoito- ja käyttösuunnitelma on valmisteltu yhteistyössä Tampereen kaupungin kiinteistötoimen, hulevedet- ja viheralueet -yksikön sekä asemakaavoituksen kanssa. Alueella kulkevan viemärin osalta Tampereen Vesi Oy on hyväksynyt suunnitelmat. Rajauksesta,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

rauhoitismääräyksistä ja hoito- ja käyttösuunnitelmasta on myös neuvoteltu Pirkanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluviranomaisten kanssa.

Tiedoksi

Kari Kankaala, Mikko Nurminen, Timo Koski, Salla Leppänen, Elina Karppinen, Raija Mikkola, Virpi Ekholm, Anne J. Tuominen

Kokouskäsitely

Ympäristösuunnittelija Eeva Punju oli asiantuntijana läsnä kokouksessa ja hän poistui ennen päätöksentekoa.

Liitteet

- 1 Liite 1. Vähäjärven luonnonsuojelualue rajausehdotus.pdf
- 2 Liite 2. Vähäjärven luonnonsuojelualue rauhoitusmääräykset.pdf
- 3 Liite 3. Vähäjärven ls-alue hoito- ja käyttösuunnitelma.pdf

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetettiin nähtäväksi 28.1.2025 kaupungin internetsivuille www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköisesti 29.1.2025

Tampere
29.01.2025

Hanna Sandström
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§10

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työsopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)